

ἐπὶ τὸ πλεῖστον θάρρους οὐ μόνον τὸ τότε μικρὸν ποίμνιον ἐνθαρρύνουσα, ἀλλὰ καὶ πάντα Χριστιανὸν, ἐπέφερεν ἡμῖν τοὺς, οὓς δρέπομεν, καρπούς· ὑπὸ τοιοῦτου σεβαστοῦ αἰσθήματος καὶ ὁ Δαβὶδ ἐκεῖνος ἐμπνευσθεὶς μόνος ἕστησε τρόπαιον νίκης ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν ἐνσπείρας φρίκην ἀνὰ τὸν στρατὸν τῶν Φιλισταίων, καταβαλὼν τὸν μαχιμώτατον καὶ χαλκοχίτωνά πελώριον ἐκεῖνον Γολιάθ. Ἐπίσης καὶ οἱ τρεῖς παῖδες, ὑπὸ τῆς αὐτῆς πίστεως κινήθεντες, προὔτιμησαν μᾶλλον τὴν πυριφλεγῆ κάμινον παρὰ νὰ ἀρνηθῶσιν τὸν Θεόν, ὡσαύτως καὶ ὁ Δανιὴλ τὸν λάκκον τῶν λεόντων (Δαν. γ'. 23—28, καὶ 16—20).

Θάρρει λοιπὸν ὑπὲρτα καὶ ὑπουργέ τοῦ Ὑψίστου καὶ σὺ Χριστιανέ μὴ μικροψύχει· διότι ὁ τῆς καμίνου μεταβάλλων τὰς λαύρας εἰς αὔρας, ὁ τὰ στόματα τῶν ἀλκίμων λεόντων φράζας, ὁ μετατρέψας τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν καὶ ἐξαγαγὼν τοὺς δούλους αὐτοῦ νικητὰς διὰ μέσου τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, δὲν θέλει φεισθῆ καὶ διὰ τὸ ἀρνίον αὐτοῦ τὸ ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ; Μήπως ὁ Δίκαιος Κριτὴς δὲν θέλει δοξάσει τοὺς τὸν κλὸν ἀγῶνα ἀγωνισθέντας δίδων αὐτοῖς τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης; Θ. Μ. Μ.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ

I

Ἰπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ ἐκ γενετῆς δυστυχῆ ὄντα, ὧν οἱ γονεῖς ἀμέριμνοι ἢ ἀδύνατοι ἡμέλησαν τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τούτων ἄλλα ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς προστασίας αἰσχροῦς ἐμπορεύονται τὴν δυστυχίαν. Τίς δὲν γνωρίζει ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς περιφερομένων παιδιῶν πρὸς τοῦτο στρεβλωμένα εἰσὶ θύματα χαμερποῦς πλεονεξίας ἀθλίων γονέων; Ἡ τίς ἀγνοεῖ ὅτι φίλαργοι γονεῖς ἐνοικιάζουσιν ἀνεξαρτήτως φύλου μόλις ἀπογαλακτούμενα τὰ τέκνα των, ἵνα οὕτω κοιμώμενοι προσπορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν; Τοὺς τοιούτους δὲν ἔχει τις λέξιν κατὰλληλον νὰ ὀνομάτῃ. Ἀλλὰ τὰ δυστυχῆ ἐκεῖνα πλάσματα δύναται μία εὐγενὴς θέλησις καθιστῶσα εὐτυχῇ νὰ τὰ ἀποδώτῃ τῇ κοινωνίᾳ ἀγαθούς πολίτας. . . .

Ἡτο 25 Ἰανουαρίου ψυχρὸς βορρᾶς ἐπλήρου ἀέργων τὰ καφενεῖα, ὅθεν διὰ νὰ ἐξέλθῃ τις ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἀνάγκη καὶ καλὰ κατὰ τοῦ ψύχους ἐφόδια.

Ἐν τινι παρὰ τὰ Χαυτεῖα καφενεῖω δεκαπενταετὲς κοράσιον ῥακένδυτον καὶ ἀνυπόδητον περιφερόμενον ἐπῆγχε τὸ ἔλεος τῶν θαμνῶν, πληγαὶ αἱμορροῦσαι ἐκάλυπτον τοὺς μικύλλους αὐτῆς πόδας, ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου τῆς ἐπεκάρητο θανάσιμός τις ὠχρότης· τινὲς ἠθέλησαν νὰ γελάσωσι μὲ τοὺς ἀκρατήτους παλμοὺς τῶν σιαγόνων τῆς, ἀλλὰ εἰς τὸ βλέμμα τῆς ἠσθάνθησαν τύψιν συνειδότος ὡσεὶ διαπραΰξαντες μέγιστον τι ἔγκλημα.

Ἀπεχθέστατοι τῶν ἀνθρώπων μοὶ φαίνονται οἱ θέλοντες νὰ διασκηδῶσιν μὲ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου· ἐν αὐτοῖς οὐδὲν εὐγενὲς αἰσθημα δύναται νὰ καρποφορήσῃ.

Εἰς παρακειμένην ὁμάδα εἰς ἐξηπλωμένους ἐσχολίαζε τὴν διαγωγὴν τῆς, ἄλλος χαριεντιζόμενος ἐξύμνει τὰ κάλλη τῆς, ἐνῷ αὐθάδης τρίτος. . . .

Τὴν εἶδον δακρύουσαν νὰ προσπαθῇ διασκελίζουσα αὐθαδῶς τεταμένους πόδας ὅπως ἐξέλθῃ τοῦ καφενεῖου· ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν δυστυχίαν τῆς μοὶ ἐκίνησε τὴν ἀγανάκτησιν κατὰ τῶν ἀναισθητούντων ἐκείνων, ἀλλὰ τί νὰ κάμω;

Τὴν ἐπλησίασα καὶ τῇ ἀπέτεινα τὴν πρώτην ἐρώτησιν.

— Πόθεν εἶσαι, κόρη μου;

Οἱ περὶ ἐμὲ ἐκάγχασαν. . . .

— Ἀφες με, ἀφέντη, στὴν πείνα μου, μοὶ εἶπε καὶ κρουνοὶ δακρύων κατεπλημμύρησαν τὰς παρειάς τῆς ἀναχωρούσης. "Ὡκτοῖρά τὴν θέσιν τῆς, ἀλλὰ πᾶσα ἐκεῖ βοήθεια ἦν ἀδύνατος· ἡ ἀναιδεια τῶν ἄλλων μὲ παρεξήγει.

Ἡ θεία ὅμως πρόνοια τὴν μεγαλειτέραν τῆς προσοχῆς, ἂν ἐπιτρέπονται βαθμοὶ ταύτης, ἔχει ἐπὶ τῶν δυστυχῶν.

Ἡ σκληρὰ τῆς ἐπαίτιδος δοκιμασία ἐξήγγινε πλέον τὰς τῶν γονέων αὐτῆς ἀμαρτίας καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἀπὸ τῶν δεινῶν ἀπαλλαγὴ τῆς.

Φαίνεται μὲν σκληρὸν νὰ ὑποφέρωσιν ἀθῶα πλάσματα ἕνεκα ἀμαρτιῶν τῶν γονέων των, ἀλλ' ἡ ἀπειλὴ καταστροφῆς τῶν προσφιλεστέρων ὡς ποιῶν τῷ ἁμαρτοῦντι, ὅστις καὶ ὁλόκληρον κοινωνίαν δύναται νὰ καταστρέψῃ, εἶναι τὸ ἰσχυρότερον πρὸς διόρθωσιν τοῦ φάρμακον. Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι διὰ τῆς τιμωρίας ἐνὸς ἀθῶου σώζονται πλεῖστοι ἄλλοι, διότι καὶ αὐτὸς ὁ τυχὼν οὕτω τιμωρηθεὶς ἀπολαμβάνει γλυκεῖς τοὺς καρπούς τῆς δοκιμασίας του καὶ ἡ θεία πρόνοια ἀφίνουσα τὴν φύσιν εἰς τὰς διαθέσεις τῆς δεικνύει τὴν δύναμιν τῆς ἐξάγουσα κατόπιν τῆς καταστάσεως ταύτης τὰ ἀθῶα αὐτὰ ὄντα καὶ καθιστῶσα ταῦτα εὐτυχέστερα ἢ ὅσον ἤθελον εἶσθαι ἀφιέμενα εἰς τὴν διάθεσιν τῶν γονέων των.

Δέκα βήματα μακρὰν τοῦ καφενεῖου νεᾶνις τῆς αὐτῆς σχεδὸν ἡλικίας μὲ βιβλιοφυλάκιον εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα βαρυσενδεδυμένη καὶ ὄζουσα μητρικῆς ἀγκάλης ἐπλησίασε τὴν ἐπαίτιδα.

Ἡ εὐαίσθητος γυναικεῖα καρδιά καὶ ἐξ ἀπλῆς ὀψews κινεῖται εἰς συμπάθειαν.

— Τί ἔχεις; ἠρώτησε συγκεκινημένη.

— Τίποτε. . . ., ἀπήντησεν ἡ δυστυχὴς ἀπομαστουσα τὰ δάκρυά τῆς. — Αὐτὰ ὑποφέρω καθ' ἡμέραν. . . . Καὶ ἔρριψε βλέμμα συγχωροῦντος ἀδικημένου πρὸς τὸ καφενεῖον ὡσεὶ αἰτιωμένη τὴν κατάστασιν τῆς.

— Ἐχεις μητέρα;

— Ὅχι, ἀπέθανε. . . . ἀπήντησεν ἀναισθητῶς πως.

— Καὶ τίς φροντίζει δι' ἐσέ;

— Κοιμῶμαι εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς θείας μου, ἥτις λέγει μὲ ἐπῆρε ὅταν ἀπέθανεν ἡ μήτηρ μου· μὲ στέλλει καθ' ἐκάστην καὶ διακονεῖω. . . . ὅταν δὲν συνά-

ζω πολλά, με δέρνει και πλαγιάζω νηστική... και πάλιν ἤρχισε νὰ κλαίη.

Ἦδη καὶ ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς νεάνιδος ἐκύλισεν ἐν δάκρυ συμπαθείας· ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου της ἐν νόμισμα ὅπερ ἔδωκε τῇ ἐπαίτιδι καὶ

— Αὔριον εἰς τὰς 2 ἔλθε, εἶπεν, εἰς τὸ Ἀρσάκειον, σὲ θέλω.—Τὸ ὄνομά σου;

— Μὲ λέγουν Σοφία....

— Ζήτησον τὴν Μαρίαν Θ... Μὴ λείψης· καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

Ἡ ἐπαίτις ὑπῆρξεν ἀκριβὴς εἰς τὴν συνέντευξιν ἣν τῇ ὥρισεν ἡ Μαρία καὶ ἀκριβῶς τὴν 2 μ. μ. ὦραν τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ σχολείου ἔθετεν ἡ εὐγενὴς ἐκείνη καρδιά ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς ἐπαίτιδος ἄρτον καὶ ὀπώρας, ἅτινα ἐν ἀκαρεὶ τὸ δι' ἄλλους κοπιῶν δυστυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα κατεβρόχθισεν. Ἐπειτα τῇ ἐνεχείρισεν δέμα περιέχον ἀσπρόρουχα, κάλτζας καὶ ἐν ζεύγος ὑποδημάτων. Εἶχε προνοήσει περὶ ὅλων ἐκείνων, ὧν ἡ ἑλλειψὶς προσέβαλε τὴν εὐαισθησίαν της.

Ἄλλ' εἰς τὰ δάκρυα εὐγνωμοσύνης τῆς ἐπαίτιδος ἤρχισε νὰ σκέπτηται εὐρύτερον.

Ὁ μόνος τρόπος, διελογίζετο, δι' οὗ δύναται τις νὰ σώσῃ οὐχὶ ἐφημέριως, ἀλλ' ἰσοθίως ἐν τοιοῦτον ὃν εἶναι ἡ παραχώρησις εἰς αὐτὸ ἐργασίας πρὸς ἀπόκτησιν τῶν πρὸς συντήρησίν του ἀναγκαίων· τότε τοῦτο αἰσθάνεται ὅτι εὐρίσκεται ἐν τῷ κόσμῳ· ἀνεγείρει τὸ δοῦλον πρόσωπόν του καὶ κεκμηκὸς ἀπὸ τὴν ἐργασίαν ἀντὶ νὰ ἦναι καταδεδηγμένον ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἀναπαύεται φαιδρὸν καὶ περιμένει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὴν εὐλογίαν τῶν κόπων του· ὁ ἄρτος, ὃν ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου του ἀποκτᾷ, ἡδύνει αὐτὸ πλειότερον ἢ τὸν ἀργὸν πλοῦσιον τὰ ἐξωτικὰ λιχνεύματα ἐν μέσῳ.... Καὶ ἡ πολιτεία τότε δύναται κάτι τι νὰ ἐλπίσῃ ἀπ' αὐτὸ, ἐνῷ ἄλλως καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἐμπορευομένους τὴν ἐπαίτιαν, τοὺς προβάλλοντας πλουσίας οἰκοδομὰς καὶ ἔξω ῥακενδύτους αἰτοῦντας ἄρτον ὡς ἀπὸ τέκνα δουλοφροσύνης δὲν δύναται παρὰ δολοφροσύνην νὰ περιμένῃ. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τυχόν μέλος τι τοῦ σώματός των ἀτυχήσαντες ν' ἀπολέσωσι δύνανται νὰ εὐρωσιν ἐργασίαν ὥστε νὰ ζῶσι. Οὕτω μαστιγοῦται ἡ ἀργία, ἐξ ἧς ὡς ἀπὸ σφηκιᾶς προκύπτει πληθὺς κακιῶν. Σώζων δέ τις αὐτὸ συσώζει καὶ πολλοὺς ἄλλους μέλλοντα θύματα τῆς κακίας του.

Ἄλλ' ἐσήμανεν ἡ ἐπανάληψις τοῦ μαθήματος καὶ ἡ ἐπαίτις ἀνηγέρθη. Διεκόπησαν οἱ διαλογισμοὶ τῆς Μαρίας καὶ βιαζομένη νὰ εἰσέλθῃ

— Δὲν ἤθελεν εἰσθαι καλλίτερον, λέγει τῇ εὐνοουμένην, ἀντὶ ἐπαίτουσα νὰ ὑποφέρῃς τὰς ἰδιοτροπίας ὅλων καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀγυιοπαίδων, ἀντὶ νὰ πεινᾷς νυχθημερόν, πᾶν δ' ὅ,τι χεῖρες ἐλεήμονες διὰ σὲ προώρισαν νὰ τὸ προσφέρῃς φόρον τῆς δυστυχίας σου εἰς τὴν κακὴν ἐκείνην θείαν, ἥτις ἂν ἦτο βέβαια καλὴ δὲν θὰ ἄφινε ἐν κοράσιον εἰς τοιαύτην ἡλικίαν νὰ περιφέρηται.... Ἀντὶ ὅλων τούτων δὲν ἤθελεν εἰσθαι καλλίτερον ἐργαζομένη ἄλλως νὰ ζῆς, ἀφοῦ

ἀρκετὰ ἔως τώρα συνετήρησας τὸν καταστροφέα σου;

— Δὲν μὲ ἔμαθε νὰ ἐργάζωμαι.... Ἀχ! μόνον ἡ μήτηρ δύναται νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς θυγατρὸς της· ἀπὸ πατέρα δὲν ὀφανεύουν τὰ παιδιὰ· ἃς εἶχα τὴν μητέρα μου.... Εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος θὰ μοὶ ἦτο γλυκὺς.... Καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα· δι' αὐτῶν ἐπέπρωτο νὰ βρέξῃ τὴν ἀπὸ τῆς δυστυχίας εἰς τὴν εὐτυχίαν ὁδόν.

— Λοιπὸν περίμενε ἕως ὅτου ἐξέλθω καὶ ἔλθε μαζὶ μου νὰ καθήσῃς εἰς τὸ σπίτι μας· οἱ γονεῖς μου συνήνεσαν· θὰ σὲ μάθω ὅ,τι θέλεις· θὰ μάθῃς νὰ ἐργάζεσαι... θὰ ζήσῃς καλὰ.

Ἡ ἐπαίτις ὀνειροπολοῦσα εὐτυχίαν δι' ἐργασίας, διότι τοῦτο καὶ αὕτη ἐπόθει βεβαρυμένη τὴν ἀργίαν, ἀπεπειράθη νὰ συγκρίνῃ τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ μέλλον· ἡ ἀνάμνησις ὅμως σκηνῆς ἥμισυ εὐπρεποῦς τῇ ἀπέκοψε τὴν σύγκρισιν.

— Σώσατέ με, κυρία, ἐρώναζε ἡ ἀχρεία ἐκείνη προστάτρια δὲν σκέπτεται νὰ μοὶ ἀρίστη τι ἱερόν· κινδυνεύω πανταχόθεν... Ὁ Θεὸς νὰ σᾷ· εὐλογήσῃ...

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ Σοφία ἅμα τῇ λήξει μι-
κρᾶς ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν γονέων τῆς Μαρίας ἐργασίας, ἐλάμβανε τὸ πρῶτον μάθημα ἀναγνώσεως καὶ ραπτικής.

Ο ΠΤΩΧΟΣ

Παιδιά μου, γιὰ προσέξατε καλὰ 'ς τὴν ἱστορίαν, Ποῦ θὰ σᾶς πῶ· δὲν εἶν' αὕτη 'σάν τᾶλλα παραμύθια... Μᾶς δείχνει, πῶς γιὰ τοὺς πτωχοὺς καθένας εὐσπλαγγχνία Πρέπει νὰ ἔχῃ—κ' εἶν' αὐτὸ μιὰ καθαρὴ ἀλήθεια.—

Μία φορὰ λοιπὸν, παιδιά, ἀπ' ἐξω ἀπὸ μεγάλο Μὲ μάρμαρα ὀλόστρωτο ἀρχοντικὸ παλάτι Ἀγγομαχοῦς ἕνας φτωχὸς, ὅπου δὲν εἶχε ἄλλο, Παρὰ τὸ χῶμα τὸ ψυχρὸ ὁ δύστυχος κρεβάτι.

Μὰ ὅπως σ' ἀγκάθια φαίνεται τραντάφυλλο ν' ἀνθίζῃ, Ἔτσι καμμιὰ φορὰ καρδιὰ εὐσπλαγγχνικὴ ἀπαντιέται Μὲς τῆς πολλαῖς τῆς ἀσπλαγχνίας!—καρδιὰ ὅπου φροντίζει Γιὰ τὸν φτωχὸ, τὸν ἔρημο, ποῦ δέρνεται χτυπιέται.

Ἔτσι κ' ἐδῶ εἰς τὰ ψηλὰ μαρμαρίνο παλάτι Εὐρέθηκε ἕνα παιδί ἀγγελικόν... καὶ τρέχει, Ἐάν ἄκουσε τὸν ἔρημο φτωχὸ ποῦ γιὰ κρεββάτι Τῆς πέτραις καὶ τὰ μάρμαρα τοῦ κάθε δρόμου ἔχει.

Τρέχει... τοῦ φέρνει φαγητὸ κ' ἐνδύματα τοῦ φέρει Καὶ ὁ πατέρας του αὐτὸς, ποῦταν εὐσπλαγγχνικός Τοῦ δίδει χρήματ' ἀρκετὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μέρη Νὰ φύγῃ καὶ νὰ μὴ ζητῇ 'ς τοὺς δρόμους νηστικός!

Τοῦ λέει· «Ἄλλη μιὰ φορὰ 'ς τοὺς δρόμους νὰ μὴ βγαίνῃς. Θέ νὰ σοῦ στέλνωμε εμεῖς ψωμάκι τακτικά, Καὶ σπίτι θὰ σοῦ πιάσωμε ἐκεῖ μέσα νὰ μένης Νὰ μὴ σὲ τρώῃ ἐδῶ κ' ἐκεῖ πείνα καὶ ἀρρωστία.»